

(ze str. 10)

NASZA OJCZYZNA

Starogard Gdański – stolica Kociewia

W północno-zachodniej części rynku znajduje się kościół św. Katarzyny, zbudowany w 1802 roku na fundamentach średniowiecznego kościoła. Dzwonnica wznosząca się nad miastem jest dobrym punktem orientacyjnym dla turystów. Idąc stąd na wschód, w stronę ulicy Tczewskiej, można zwiedzić jeszcze jeden wspaniały zabytek miasta – gotycki kościół św. Mateusza. Został on zbudowany w pierwszej połowie XIV wieku na planie trójnawowej bazyliki i mógł pomieścić około 3000 osób, dwa razy więcej niż potrzebowało miasto, mające wtedy 1500 mieszkańców. Kościół wraz z katedrą w Pelplinie, znajdującym się niedaleko Starogardu, uważa się za jeden z najpiękniejszych budynków sakralnych tej epoki na Pomorzu Gdańskim. Średniowieczne mury obronne, pochodzące z XIV i XV wieku i otaczające starą część miasta, zachowały się tylko w północno-zachodniej części, nad rzeką Wierzycą i Kanałem Młynarskim. Kilka razy były one przebudowywane przez Krzyżaków, a potem i przez królów polskich. Do naszych czasów zachowały się tylko trzy baszty – Tczewska, Narożna i Gdańska (albo Szewcowa). Nazwa ostatniej świadczy o tym, że również szwecy musieli służyć w wojsku. W basztach Gdańskiej i Narożnej, a także w sąsia-

dujących z nimi budynkach przy ulicy Bocznej znajduje się Muzeum Kociewia, liczące prawie cztery tysiące oryginalnych eksponatów historycznych. W bibliotece muzeum przechowywane są ponad 1500 książek i czasopism, mówiących o historii tego swoistego regionu.

W otoczeniu jezior

Kociewie, za którego stolicę uważa się Starogard Gdański, jest etniczno-kulturowym regionem Pomorza o powierzchni 3100 km kw. Zamieszkuje je grupa etniczna – Kociewiaczy, którzy mają swoją odrębną gwara, co określa ich odrębność kulturową. Niepowtarzalną urodę przyrody Kociewia podkreślają Pojezierze Starogardzkie, Równina Tucholska i Dolina Dolnej Wisły. Na terytorium Kociewia znajduje się ponad 200 różnej wielkości jezior, największe z nich – Kałębie – leżące na południu powiatu starogardzkiego nazywane jest też „morzem kociewskim”.

Jednakże główną cechą charakterystyczną krajobrazu kociewskiego są lasy, a wśród nich Bory Tucholskie – jeden z najpiękniejszych nie tylko w Polsce, lecz i w Europie maszywów leśnych. W lasach kociewskich w wielu

miejscach zachowała się do dziś dziewicza przyroda, czemu sprzyja rozbudowana sieć rezerwatów państwowych. Dla turystów wytyczono specjalne szlaki o długości od 10 do 200 km, które pozwalają zapoznać się z przyrodą i kulturą tego zadziwiającego miejsca.

Do Starogardu Gdańskiego bardzo łatwo trafić. Znajduje się on na

drodze, którą nazywa się „berlinką”, tylko 50 km na południe od Gdańska. Przez miasto przechodzi również linia kolejowa, która miała wielkie znaczenie już na początku XX wieku, łącząc Śląsk przez Tczew z portami polskiego Pomorza.

Dmitrij Osipow (gazeta *Grażdananin*)

Tłumaczenie **Tamara Swiatkina**

Foto autora

Składają nam życzenia

Mieszkamy na niewielkim europejskim obszarze, leżącym między kilkoma krajami. Wszyscy obywatele tych krajów dążą do tego samego celu – żyć w pokoju, rozwijać się spokojnie i pomyślnie. Jestem przekonany, że rok 2005 będzie kontynuacją pozytywnych dążeń, kiedy dobrych sąsiadów łączy poczucie odpowiedzialności za przyszłość. Życzę wszystkim kaliningradczykom pokoju i dobrobytu. **Jarosław Czubiński**, Generalny Konsul Rzeczypospolitej Polski w Kaliningradzie

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia wielu radosnych przeżyć, wewnętrznego spokoju, wytrwałości i radości oraz szczęścia i samych sukcesów w każdym dniu nadchodzącego Nowego Roku
życzy
Krzysztof
Tyszkiewicz

Radosnych Świąt Bożego Narodzenia oraz wszelkiej pomyślności w nadchodzącym Nowym 2005 Roku
życzy **Czesław Błasik**

Stowarzyszenia Kulturalno Oświatowego "POLONIA" w Sankt Petersburgu

Wszystkim Rodakom
na całym świecie
rodzinnym, serdecznym i radosnym
Świąt Bożego Narodzenia
oraz pomyślnych dni Nowego Roku 2005
życzyć

Prezes Stowarzyszenia
"Wspólnota Polska"
prof. **Andrzej Stelmachowski**
z zespołem współpracowników i przyjaciół

Staropolskim obyczajem
kiedy w Wilie gwiazda wstaje,
Nowy Rok zaś cyfrę zmienia,
wszyscy wszystkim ślą życzenia.
Przy tej pięknej sposobności
i my życzym Wam radości,
aby wszystkim się darzyło,
z roku na rok lepiej było
dyrekcja i pracownicy
Muzeum Kultury Ludowej w
Węgorzewie